

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף נ"ז ע"א

פרשת בראשית

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (נ"ז ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

וּכְתִיב הָתָם (לא יגורך רע, וכתוב) (בראשית לח) וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְיָ.

תרגום לעברית

כִּי רָבָה רָעַת הָאָדָם - כָּל הָרָעוֹת הָיוּ עוֹשִׂים, וְלֹא נִשְׁלַם חֲטָאָם עַד שֶׁהָיוּ שׁוֹפְכִים דָּמִים לַחֲנָם עַל הָאָרֶץ. וּמִי הֵם שֶׁהָיוּ מַשְׁחִיתִים דָּרְכָם עַל הָאָרֶץ? זֶהוּ שֶׁכָּתוּב רַק רַע כָּל הַיּוֹם. כָּתוּב כָּאֵן רַק רַע, וְכָתוּב שָׁם [לא יגורך רע, וכתוב] (בראשית לח) וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה'.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי יוֹסִי וְכִי רַע לָאוּ אִיהוּ רָשָׁע. אָמַר לִיה, לֹא. רָשָׁע אֶפְלוּ אָרִים יְדִיה לְגַפֵּי חֲבֵרִיה, אֵף עַל גֵּב דִּלָּא עֲבִיד לִיה מִיַּדִּי אֶקְרִי רָשָׁע. כִּמָּה דְכָתִיב, (שמות ב) וַיֹּאמֶר לְרָשָׁע לָמָּה תִּכָּה רַעָךְ. הַכִּיתָ לָּא כְּתִיב אֶלָּא תִּכָּה.

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְכִי רַע אֵינּוּ רָשָׁע? אָמַר לוֹ, לֹא. רָשָׁע - אֶפְלוּ הָרִים יָדוֹ עַל חֲבֵרוֹ, אֵף עַל גֵּב שְׁלֹא עָשָׂה לוֹ דָּבָר, נִקְרָא רָשָׁע, כִּמּוֹ שֶׁכָּתוּב (שמות ב) וַיֹּאמֶר לְרָשָׁע לָמָּה תִּכָּה רַעָךְ. הַכִּיתָ לָּא כְּתוּב, אֶלָּא תִּכָּה.

אָבֵל רַע לֹא אֶקְרִי אֶלָּא מֵאֵן דְּמַחְבֵּל אֶרְחִיָּה וְסְאִיב גְּרַמִּיָּה וְסְאִיב אֶרְעָא וְיִהִיב חֵילָא וְתוֹקְפָא לְרוּחַ מְסֻאָבָא דְאֶקְרִי רַע דְּכָתִיב רַק רַע כָּל הַיּוֹם. וְלֹא עָאֵל (ס ט א) בְּפִלְטְרִין וְלֹא חֲמִי אִפִּי שְׂכִינְתָּא. בְּגִין דְּבִהֲאִי אֶסְתַּלֵּק שְׂכִינְתָּא מֵעֻלְמָא.

תרגום לעברית

אָבֵל רַע לֹא נִקְרָא אֶלָּא מִי שְׁמִשְׁחִית דְּרָכּוֹ וּמְטַמֵּא עֲצָמוֹ וּמְטַמֵּא אֶת הָאָרֶץ, וְנוֹתֵן כַּח וְחֹזֵק לְרוּחַ הַטְּמָאָה שְׁנִקְרָאת רַע, שְׂכָתוֹב רַק רַע כָּל הַיּוֹם. וְלֹא נִכְנָס בְּפִלְטְרִין וְלֹא רוּאָה פְּנֵי שְׂכִינָה, מִשּׁוּם שֶׁבְּזָה מְסַתְּלֶקֶת שְׂכִינָה מִן הָעוֹלָם.

טקסט הזוהר

מִנְלָן מֵיַעֲקֹב. דְּכַד אֶסְתַּלֵּק שְׂכִינְתָּא מִנִּיהּ חָשִׁיב דְּבִכְנוּהִי הָוָה פִּיסוּל דְּבִגִּינִיָּהּ אֶתְתַּקֵּי בְּעֻלְמָא רוּחָא מְסֻאָבָא וְגֵרַע נְהוּרָא מִן סִיְהָרָא וּפְגִים לָהּ. וְאִי תִימָא אִמָּאִי. בְּגִין דְּדָא סְאִיב מְקַדָּשָׁא וְאֶסְתַּלֵּקָא שְׂכִינְתָּא מֵעֻלּוֹי דִּיַּעֲקֹב. כָּל שְׂכֵן הָהוּא דְּמְסֻאָב אֶרְחִיָּה וְסְאִיב גְּרַמִּיָּה דְּהוּא אֶתְקִיף לִיהּ לְרוּחָא מְסֻאָבָא. וּבְגִין כֵּךְ כַּד אֶסְתַּתָּב אֶקְרִי רַע.

תרגום לעברית

וּמִנֵּין לָנוּ? מֵיַעֲקֹב. שְׁכֵשְׁהֶסְתַּלֵּקָה מִמֶּנּוּ שְׂכִינָה, חָשִׁב שִׁישׁ פִּסוּל בְּכַנּוּי שְׂבַגְלָלָם הִתְחַזְקָה בְּעוֹלָם רוּחַ הַטְּמָאָה וְנִגְרַע הָאוּר מִהִלְבְּנָה וּפְגָם אוֹתָהּ. וְאִם תֹּאמַר לָמָּה? מִשּׁוּם זֶה מְטַמֵּא אֶת הַמְּקַדָּשׁ וְהִסְתַּלֵּקָה שְׂכִינָה מֵעַל יַעֲקֹב. כָּל שְׂכֵן אוֹתוֹ שְׁמִטָּמָא דְּרָכּוֹ וּמְטַמֵּא עֲצָמוֹ שֶׁהוּא מְחַזֵּק אֶת רוּחַ הַטְּמָאָה, וְלָכֵן כְּשֶׁנִּטְמָא נִקְרָא רַע.

טקסט הזוהר

תָּא חַזִּי, כַּד בַּר נָשׁ אֶסְתַּתָּב לֹא יִתְפַּקֵּד מֵעַם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְטֵב. וּבְכָל זְמַנָּא אֶתְפַּקִּיד מִהָהוּא דְאֶתְקִרִי רַע לְבִישׁ. הֵדָא הוּא דְּכָתִיב, (משלי יט) וְשָׁבַע יָלִין בַּל יִפְקֹד רַע, כַּד אָזִיל בְּאַרְחַ מִישָׁר, כְּדִין בַּל יִפְקֹד רַע. וְעַל דָּא כָתִיב רַק רַע כָּל הַיּוֹם. וְכָתִיב לֹא יִגּוּרְךָ

רַע. וְדָא אֶקְרִי רַע וְלֹא אֶקְרִי רַשָּׁע. וּכְתִיב (תהלים כג) גַּם כִּי אֵלֶּךָ בְּגִיָּא צִלְמוֹת לֹא אֵירָא רַע כִּי אַתָּה עֲמָדִי:

תרגום לעברית

בֹּא רֵאָה, כְּשֶׁבֶן אָדָם נִטְמָא, לֹא נִפְקֵד מִן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטוֹב, וּבְכָל פַּעַם נִפְקֵד מֵאוֹתוֹ שְׁנִקְרָא רַע לְרַע. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (משלי יט) וְשֹׁבַע יִלִּין בַּל יִפְקֹד רַע. כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יִשָּׁר, אִזּוּ בַל יִפְקֹד רַע. וְעַל זֶה כָּתוּב רַק רַע כָּל הַיּוֹם, וְכָתוּב לֹא יִגְרֶה רַע. וְזֶה נִקְרָא רַע וְלֹא נִקְרָא רַשָּׁע. וְכָתוּב (תהלים כג) גַּם כִּי אֵלֶּךָ בְּגִיָּא צִלְמוֹת לֹא אֵירָע רַע כִּי אַתָּה עֲמָדִי.

טקסט הזוהר

וַיִּנָּחֶם יי' כִּי עָשָׂה אֶת הָאָדָם בְּאֶרֶץ וַיִּתְּעַצֵּב אֶל לְבוֹ. רַבִּי יוֹסִי פָתַח (ישעיה ה) הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן בְּחֻבְלֵי הַשָּׂוִא וְכַעֲבוֹת הָעֲגָלָה חֲטָאָה. הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן אֵלִין בְּנֵי נִשְׂא דְחֲטָאֵן קָמִי מְאָרִיהוֹן בְּכָל יוֹמָא, וְאִתְדַמֵּן בְּעֵינֵיהוּ אֲנוֹן חוֹבִין דְּאֲנוֹן כְּחֻבְלֵי הַשָּׂוִא. וְחֻשְׁבִּין דִּהְהוּא עוֹבְדָא דְעֻבְדִּין וְהֵהוּא חוֹבָא דְעֻבְדִּין דְּלֹאוּ אִיהוּ כְּלוּם וְלֹא אֲשַׁנַּח בְּהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. עַד דְּעֻבְדִּין לֵהְהוּא חוֹבָא תְּקִיף וְרַבִּי כַּעֲבוֹת הָעֲגָלָה דְּאִיהוּ תְּקִיף דְּלֹא יָכִיל לְאַשְׁתַּצָּאָה.

תרגום לעברית

וַיִּנָּחֶם ה' כִּי עָשָׂה אֶת הָאָדָם בְּאֶרֶץ וַיִּתְּעַצֵּב אֶל לְבוֹ. רַבִּי יוֹסִי פָתַח, (ישעיה ה) הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן בְּחֻבְלֵי הַשָּׂוִא וְכַעֲבוֹת הָעֲגָלָה חֲטָאָה. הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן - אֵלוּ בְּנֵי אָדָם שְׁחוּטָאִים לְפָנֵי רַבּוֹנָם בְּכָל יוֹם, וְנִדְמִים בְּעֵינֵיהֶם אוֹתָם חֲטָאִים שֶׁהֵם כְּחֻבְלֵי הַשָּׂוִא, וְחוֹשְׁבִים שְׂאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה שְׁעָשׂוּ וְאוֹתוֹ חֲטָא שְׁעָשׂוּ שְׂאִינּוּ כְּלוּם, וְלֹא מַשְׁגִּיחַ בָּהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שְׁעוֹשִׂים אֶת אוֹתוֹ חֲטָא חֲזָק וְגָדוֹל כַּעֲבוֹת הָעֲגָלָה, שֶׁהוּא חֲזָק שְׁלֹא יוּכַל לִהְתַּכְלוֹת.

וְתָא חָזִי כַּד עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא בְּחֵיבִי עֲלֵמָא, אַף עַל גַּב דְּאֲנוּן חֲטָאן קָמִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַרְגִּזִין לֵיהּ כָּל יוֹמָא. לֹא בָּעִי לְאוּבָדָא לְהוּ מַעְלָמָא. וְכַד אֲשַׁגַּח
בְּעוּבְדֵיהוֹן אֲתַנְחֵם עֲלֵיהוּ עַל דְּאֲנוּן עוּבְדֵי יְדוּי וְאוּרִיךְ לֹון בְּעֲלָמָא.

תרגום לעברית

ובא וראה, כִּשְׁעוּשָׁה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דִּין בְּרִשְׁעֵי הָעוֹלָם, אַף עַל גַּב שְׂהֵם חֲטָאוּ לְפָנֵי
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהִרְגִּזוּ אוֹתוֹ כָּל יוֹם, אֵינּוּ רוֹצֶה לְאַבֵּד אוֹתָם מִהָעוֹלָם. וְכִשְׁמִשְׁגִּיחַ
בְּמַעֲשֵׂיהֶם, מִתְנַחֵם עֲלֵיהֶם עַל שְׂהֵם מַעֲשֵׂי יָדָיו וּמֵאֲרִיךְ לָהֶם בְּעוֹלָם.

טקסט הזוהר

וּבְגִין דְּאֲנוּן עוּבְדֵי יְדוּי נָטִיל נַחֲמָה וְאֲתַנְחֵם עֲלֵיהוּ וְחֵיס עֲלֵיהוּ. וְכַד בָּעִי לְמַעַבְד בְּהוּ
דִּינָא כְּכִיכּוֹל עָצִיב (ד' א' ל' ג' חֲדוּן לֹא תִיעוֹל קַדְמוּהִי) דְּכִיּוֹן דְּעוּבְדֵי יְדוּי אֲנוּן, עָצִיב
עֲלֵיהוּ. כְּמָא דְּאֵת אֲמַר, (דְּנִיאל ו') וְדַחְוּן לֹא הִנְעֵל קַדְמוּהִי.

תרגום לעברית

וּבְגִלָּל שְׂהֵם מַעֲשֵׂי יָדָיו, נוֹטֵל נַחֲמָה וּמִתְנַחֵם עֲלֵיהֶם וְחֵס עֲלֵיהֶם. וְכִשְׁרוּצָה לַעֲשׂוֹת
בְּהֵם דִּין, כְּכִיכּוֹל הוּא עָצוּב [ד' א' שְׁמַחוֹת לֹא יִכְנָסוּ לְפָנָיו]. שְׁכִיּוֹן שְׂהֵם מַעֲשֵׂי יָדָיו,
הוּא עָצוּב עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (דְּנִיאל ו') וּשְׁמַחוֹת לֹא הִכְנִיס לְפָנָיו.

טקסט הזוהר

כְּתִיב, (ס' א' וְהָא כְּתִיב) (תְּהִלִּים צו') הוּד וְהָדָר לְפָנָיו עוֹז וְחִדּוּהָ בְּמִקּוֹמוֹ. אֲמַר רַבִּי
יוֹסִי תָא חָזִי, וְיִתְעַצֵּב אֵל לְבוֹ כְּתִיב. אֵל לְבוֹ עָצִיב וְלֹא לְאַתֵּר אַחֲרָא. לְבוֹ כְּמָא דְּאֵת
אֲמַר, (שְׁמוּאֵל א ב') כְּאֲשֶׁר בְּלִבִּי וּבִנְפְשִׁי יַעֲשֶׂה. רַבִּי יִצְחָק אֲמַר וַיִּנָּחֵם יְיָ כְּמָא דְּאֵת
אֲמַר (שְׁמוֹת לֵב) וַיִּנָּחֵם יְיָ עַל הִרְעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ. רַבִּי יִיסָא אֲמַר לְטֵב. רַבִּי
חִזְקִיָּה אֲמַר לְבִישׁ. רַבִּי יִיסָא אֲמַר לְטֵב, כְּמָה דְּאֵתְמַר דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָחִים עַל
דְּאֲנוּן עוּבְדֵי יְדוּי וְחֵיס עֲלֵיהוּ. וְיִתְעַצֵּב בְּגִין דְּאֲנוּן חֲטָאן קָמִיָּה.

כתוב [ס'א והרי כתוב] (תהלים צו) הוד והדר לפניו עז וחדוה במקומו. אמר רבי יוסי, בא ראה, ויתעצב אל לבו כתוב. הוא התעצב אל לבו ולא למקום אחר. לבו, כמו שנאמר (שמואל א ב) כִּאֲשֶׁר בִּלְבָבִי וּבִנְפָשִׁי יַעֲשֶׂה. רבי יצחק אומר, וינחם ה', כמו שנאמר (שמות לב) וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו. רבי ייסא אומר לטוב. רבי חזקיה אומר לרע. רבי ייסא אומר לטוב, כמו שנתבאר שהקדוש ברוך הוא מתנחם על אותם מעשי ידיו וחס עליהם. ויתעצב, משום שהם חוטאים לפניו.

טקסט הזהיר

ורבי חזקיה אומר לביש דכד קודשא בריך הוא בעי לאובדא לחייבי עלמא נטיל נחומין עליהו וקביל נחומין. כביכול כמאן דמקבל נחומין על מה דאביד. כיון דקבל נחומין ודאי דינא אתעבד ולא תליא מלתא בתשובה.

תרגום לעברית

ורבי חזקיה אומר לרע, שפשוטה הקדוש ברוך הוא לאבד רשעי העולם, נוטל עליהם נחומים ומקבל נחומים, כביכול כמי שמקבל נחומים על מה שאבד. כיון שקבל נחומים, ודאי נעשה דין, ולא תלוי הדבר בתשובה.

טקסט הזהיר

אימתי תליא בתשובה, עד לא קביל תנחומין עליהו. הא קביל תנחומין עליהו לא תליא מלתא בתשובה כלל ודינא אתעבד. וכדין אוסיף דינא על דינא, ואתקיף (לקמן ע ב) להווא אתר דדינא, למעבד דינא ואוביד לון לחייביא מן עלמא. וכלא בקרא דכתיב וינחם יי. קבל תנחומין. ולבתר ויתעצב אל לבו. יחב תוקפא לדינא למעבד דינא.

אימתי זה תלוי בתשובה? עד שלא קבל עליהם תנחומים. הרי שקבל עליהם תנחומים, אז הדבר כבר לא תלוי בתשובה כלל והדין נעשה. ואז מוסיף דין על דין ומחזק את אותו מקום הדין לעשות דין, ומאבד את הרשעים מהעולם, והכל בכתוב, שכתוב וינחם ה', קבל תנחומים. ואחר כך ויתעצב אל לבו, נתן כח לדין לעשות דין.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (נ"ז ע"ב) ◆

טקסט הזהור

רבי חייא אמר וינחם יי כי עשה את האדם בארץ. נטל תנחומין וחדוה, כד עבד קודשא בריך הוא לאדם בארעא דאיהו בגוונא עלאה וכל מלאכי עלאי משבחין ליה לקודשא בריך הוא כד חמו ליה בדיוקנא עלאה ואמרו

תרגום לעברית

רבי חייא אמר, וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ - נטל תנחומים וחדוה. כשעשה הקדוש ברוך הוא את האדם בארץ, שהוא כדגמא עליונה, וכל המלאכים העליונים משבחים את הקדוש ברוך הוא כשראו אותו בדמות עליונה, ואמרו (תהלים ח) ותחסרהו מעט מאלהים וכבוד והדר תעטרהו. אחר כך כשחטא אדם, התעצב הקדוש ברוך הוא על שחטא. שנתן פתחון פה למלאכי השרת שאמרו לפניו בפתחלה כשרצה לברא אותו, מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס - שימוש לא מסחרי - שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.